

SĂPĂTURILE ARHEOLOGICE DIN PUNCTUL „ISLAZ”, SAT POLOCIN, COMUNA POGONEȘTI, CAMPANIA 2009

Mircea MAMALAUCA*

Key words: campaign, necropolis, herth, home, middle ages.

Săpăturile arheologice din situl arheologic din punctul „Islaz”, sat Polocin, comuna Pogonești, județul Vaslui, au început în anul 2001 și s-au desfășurat pe parcursul mai multor ani. La această dată, situl arheologic încă nu a fost epuizat, în ceea ce privește cercetarea, lucru care va necesita noi campanii, în anii viitori.

Rezultatele, evident parțiale, au fost publicate în urmă cu câțiva ani¹, dar cea mai mare parte a descoperirilor sunt puțin cunoscute. Informații sintetice în privința cercetării întreprinse, până la această dată, au fost prezentate cu prilejul sesiunilor de rapoarte arheologice. De asemenea, importante trimiteri, cel puțin implicite, la necropola de sec. IV d. Chr. din punctul Islaz, au fost făcute prin intermediul unor studii, care își propun să surprindă componentele de ordin social, specifice perioadei de început a marilor migrații, reliefate în mai multe necropole, cercetate pe teritoriul României și în afara acesteia.² Într-un alt studiu, am încercat să ilustrez, componentele de ordin social, care s-au desprins în urma cercetării a peste 100 de morminte, o parte din necropola din punctul „Islaz”, și altă parte din necropola din punctul „La Movilă”.³

Piese descoperite și cercetate în necropola de sec. IV d. Chr. din punctul „Islaz”, au fost publicate și în două lucrări relativ recente. Este vorba de catalogul „Obiceiuri de port în aria Culturii Sântana de Mureș”⁴ și catalogul „Antichitatea târzie în bazinul Prutului”.⁵

După cum remarcam mai sus, un studiu complet legat de cercetările din punctul „Islaz”, nu a fost realizat, încă, și nici în acest articol nu ne-am propus să facem acest lucru. Subiectul acestui studiu va fi legat doar de rezultatele obținute în ultima campanie de cercetări, respectiv cea din vara anului 2009.

Această cercetare, s-a desfășurat în cadrul unui proiect european în care, alături de Muzeul „Vasile Pârvan” Bârlad, au mai fost implicate două instituții din Republica Moldova, respectiv Muzeul Național de Arheologie și Istorie al Moldovei din Chișinău, reprezentat de cercetătorul Valeriu Bubulici și Institutul Patrimoniului Cultural al Academia de Științe a Moldovei reprezentat de cercetătorii Vlad Vornic și Larisa Ciobanu.

În campania de săpături arheologice din vara anului 2009, campanie care s-a desfășurat pe parcursul a aproximativ 2 luni, am urmărit extinderea cercetării în zona de est a necropolei. Până la momentul acestei campanii, fuseseră descoperite 75 de morminte. Cu prilejul acestei campanii au fost trasate trei secțiuni, două cu lungimea de 31 de metri și lățimea de 2 m, S₂₀ și S₂₁, iar cea de-a treia secțiune, S₂₂, a avut lungimea de 31 m și lățimea de 6 m.

Datorită condițiilor meteo nefavorabile, secțiunile 20 și 21, au fost abandonate, devenind impracticabile în urma inundațiilor.

* Muzeul „Vasile Pârvan” Bârlad, str. Vasile Pârvan nr. 1, tel. 0235/421691, email: mircea_mamalauca@yahoo.com

¹ *Cronica cercetărilor arheologice din România*, Campania 2002, a XXXVII-a Sesiune Națională de Rapoarte Arheologice, Covasna, 2003, p. 245. Lucrare în care au apărut informații despre săpături.

² M. Mamalaucă, *Structuri sociale reflectate în șantierul funerar* întâlnite în necropolele aparținând culturii Sântana de Mureș, în *Acta Musei Tutovensius IV*, 2009, p. 44.

³ M. Mamalaucă, *O analiză a structurilor sociale din perspectiva riturilor și ritualurilor de înmormântare în necropolele de sec. IV d. Chr. din punctele „La Movilă” și „Islaz”, com. Pogonești, jud. Vaslui*, în *Acta Musei Tutovensius V*, 2010, p. 116.

⁴ M. Mamalaucă, catalogul *Obiceiuri de port în aria Culturii Sântana de Mureș*, Editura ASA, București, 2005.

⁵ I. Ioniță, M. Mamalaucă, Vlad Vornic, catalogul *Antichitatea târzie în bazinul Prutului*, Editura Sfera, Bârlad, 2009.

În schimb, ca urmare a verificărilor repetate, în malul drept, surpat, al pârauului Tutova, la distanța de aproximativ 10 m de firul apei, au fost surprinse urmele unei vetre de foc. În consecință, am practicat o casetă în care, la adâncimea de 1,05 m de la nivelul actual de călcare, am descoperit o vatră, care s-a păstrat mai puțin de jumătate. Diametrul inițial al vetrei a fost 1,03 m, iar grosimea maximă în centru de 0,14 m. În schimb, spre margini, aceasta se reducea la 0,06 m - 0,03 m.

Vatra a avut o formă aproximativ oval-rotunjită. Crusta vetrei s-a păstrat pe o porțiune de mai puțin de un sfert din suprafața existentă (Pl. III, fig1). În stratul de până la vatră au fost descoperite mai multe fragmente ceramice provenind din diverse vase, încadrate cronologic după cum urmează: fragment dintr-un vas de culoare cenușie, provenit posibil din corpul unui castron caracteristic sec. IV d.CH (Pl. II, fig.8) și mai multe fragmente provenite din vase ceramice specifice perioadei medievale, posibil secolele XVII-XVIII (Pl. II, fig. 1-3, 5-7), iar între fragmentele ceramice se găsea și un fragment provenit din fețuiala vetrei (Pl. II, fig. 4).

Pe vatra de lut ars au fost decoperite mai multe fragmente ceramice provenind din mai multe vase, dintre care menționez fundul, fragmentar, al unei oale lucrate la mână, din pastă grosieră, de culoare cărămizie (Pl. III, fig. 8). Prin caracteristicile sale, acest fragment ar putea face parte dintr-un vas de secol IV d.CH. Celelalte fragmente, găsite pe vatră, provin de la trei vase lucrate la roată, respectiv două funduri de oale (Pl. III, fig. 3, 10) și o mică parte din buza unui ulcior, cu pereții smălțuiți (Pl. III, fig. 9).

Vatra propriu-zisă se constituie dintr-un strat de lut ars de culoare cărămiziu-gălbui, iar culoarea crustei este cenușiu-gălbuie. La mijlocul grosimii maxime, a fragmentului de vatră, am descoperit un ciob ceramic atipic, respectiv un fragment din peretele unui vas (Pl. III, fig. 7). Având în vedere inexistența unor materiale care ne-ar putea ajuta la încadrarea cronologică și culturală a vetrei, nu putem, cel puțin până în acest moment, să facem nicio referire în acest sens.

La adâncimea de 1,30 -1,50 m, deci la 0,25 - 0,45 m sub vatră, au mai fost descoperite câteva fragmente ceramice, respectiv două fragmente provenite din partea superioară, a tot atâtea vase, lucrate la roată (Pl. III, fig. 2,6) și un fragment provenit dintr-un vas lucrat la roată, din pastă fină cenușie cu fundul inelar (Pl. III, fig. 4).

La distanța de 2,8 m nord de extremitatea vetrei, în malul rupt al pârauului, am sesizat o pată de culoare cenușie. În consecință, am trecut la executarea unei casete. La adâncimea de -1,10 -1,15 m a fost dezvelită o pată de cenușă, de formă oval-circulară, cu diametrul de 1,3-1,4 m (Pl. IV, fig. 1). În acest perimetru, am observat fragmente de cărbune de lemn și rari pigmenți de lut ars. În urma răzuirilor repetate, s-a constatat, că avem de-a face cu o mică groapă, cu fundul ușor albiat rotunjit, cu adâncimea maximă, la mijlocul ei, de 0,10 m. În perimetrul petei de cenușă, pe lângă resturile de cărbune, se aflau mai multe fragmente ceramice provenind de la diverse vase de epocă medievală. Este vorba de trei funduri de vase (Pl. IV, fig. 2-4), un fragment dintr-un vas smălțuit (Pl. IV, fig. 6), un fragment de vatră (fețuiala), (Pl. IV, fig. 5), două cochilii de melci (Pl. IV, fig. 7, 8), mai multe fragmente dintr-un vas smălțuit (Pl. V, fig. 1), un fund de oală (Pl. V, fig. 2), o defensă (Pl. V, fig. 3) și o scoică (Pl. V, fig. 4).

După răzuirea acestui strat de cenușă, am observat conturul unui complex de formă cvasipatratulateră, cu laturile pe direcția N-S de 2,3 m, iar pe direcția E-V de 3 m, cu fundul ușor albiat, aflat la adâncimea de 1,64-1,65 m (Pl. VI, fig. 1).

În perimetrul acestui contur, am descoperit un fragment de castron, de culoare cărămizie (Pl. VI, fig. 2) așezat cu gura în jos, o aglomerație de oase craniene și un os de dimensiuni mai mari (femur ?). În pământul de umplură, din castron, a fost găsit un obiect de fier, posibil cui (Pl. VI, fig. 3).

În straturile profunde, din perimetrul complexului, în urma unor răzuiri repetate, în solul de umplură de culoare cenușiu-maroniu, exista o cantitate semnificativă de cenușă, cărbuni, fragmente de lut ars, reprezentând resturi de lipitură cu urme evidente de nuiel, pietre și multe oase. În umplutura complexului au fost descoperite multe fragmente de ceramică medievală (sec. XVII-XVIII ?). Este vorba de mai multe fragmente, din partea superioară a trei oale, lucrate la roată, din pastă fină, de bună calitate, de culoare roșu-cărămiziu. La două din cele trei fragmente de oale, s-au păstrat elementele de înmănușare (Pl. VII, fig. 2, 3), în schimb cel de-al treilea vas, se pare că nu a fost prevăzut cu torți (Pl. VII, fig. 5). Alături de aceste artefacte se mai aflau alte câteva fragmente

provenite din diverse porțiuni ale unor vase, cum ar fi trei funduri de oale, lucrate la roată, din pastă fină, de culoare roșiatică sau cărămizie (Pl. VIII, fig. 7, 8), (Pl. IX, fig. 2). Tot în acest perimetru, al complexului, am mai descoperit două fragmente, respectiv un fund de vas (Pl. IX, fig. 6) și partea superioară a altui vas (Pl. IX, fig. 1) ambele provenind din vase lucrate la roata din pastă de bună calitate, însă, de această dată de culoare neagră. Alături de cele câteva fragmente prezentate au mai fost descoperite alte fragmente, de mai mici dimensiuni, provenind de asemenea din mai multe vase (Pl. VII, fig. 4, 6; Pl. VIII, fig. 1, 2, 3, 4, 5, 6 și Pl. IX, fig. 3, 4, 5).

În urma răzuirilor, s-au reliefat în perimetrul complexului mai multe straturi, fiecare cu particularitățile lui, astfel :

- stratul I - superior se constituie din sol cenușiu cu pigmenți de cărbune și lut ars;
- stratul II - se rezumă la o lentilă de cenușă și cărbune, pigmenți rari de lut ars;
- stratul III - mijlociu, dintre lentile, era constituit din sol de culoare maronie, conținând două fragmente de chirpic și o piatră de gresie, și pigmenți de cărbune și lut ars (Pl. IX, fig. 7);
- stratul IV - și în acest caz este vorba de o lentilă de cenușă, de culoare mai deschisă, având în componență cărbune;
- stratul V - este stratul de cernoziom.

După dezvelirea părții de vest a complexului (locuință?), s-au observat contururile a două gropi de formă rectangulară suprapuse. În partea de nord a complexului au mai apărut semnele unei gropi de formă perfect rotundă. După solul de umplură și materialele descoperite, s-a dovedit că groapa rectangulară, mai mică, orientată N-S, este posibil să fie legată de complexul medieval.

În schimb, groapa mai mare, orientată E-V găzduiește un mormânt de înhumatie.

Pata de formă circulară, în diametru de 0,40 m conține arsură de lut și cărbune.

Mormântul 76 – groapa acestui mormânt, pe care îl considerăm drept parte a necropolei Sântana de Mureș, era orientată V (capul)-E, în lungime de 2,20 m și lățimea de 1,18 m. Groapa era prevăzută cu praguri de jur împrejur, cu lățimea cuprinsă între 17-23 cm și înălțimea de 26-28 cm (Pl. X, fig. 1).

Scheletul era așezat pe spate, cu mâinile pe lângă corp, cu palmele lipite de oasele bazinului. Picioarele erau întinse și apropiate, iar coloana vertebrală ușor îndoită. Craniul întors cu fața la S-E, cu privirea spre est, mandibula căzută, la o oarecare distanță de maxilarul superior.

Fundul gropii se află la 0,87 m față de nivelul identificării.

Inventarul acestui mormânt este extrem de sărac, rezumându-se la un fragment dintr-o oală lucrată la mână, din pastă grosieră, arsă neuniform, așezat pe cotul mâinii stângi (Pl. X, fig. 3). Lângă palma mâinii drepte, am descoperit un fragment din peretele unui vas, lucrat la roată, din pastă fină (Pl. X, fig. 4), iar în zona picioarelor au fost găsiți cărbuni din lemn și un fragment de fund de vas lucrat la roată (Pl. X, fig. 2).

În umplutura gropii mormântului au mai fost găsite câteva fragmente ceramice, inclusiv unul provenind de la un vas lucrat cu mâna.

Mormântul 77

În perimetrul S₂₂, aproape de extremitatea estică a acesteia, respectiv la 4,5 m, am descoperit un nou mormânt de înhumatie.

Groapa sepulcrală era orientată N-S, cu scheletul deranjat din vechime, împrăștiat pe întreaga suprafață. În partea de sud a gropii am descoperit fragmente din cap, iar bazinul și femurele se aflau în partea de nord a acesteia (Pl. XI, fig. 1)

Inventarul mormântului este format din pahar de sticlă de formă conică, cu înălțimea de 9,1 cm, diametrul fundului de 1,7 cm și diametrul gurii de 8,7 cm. Decorul paharului constă din 6 cercuri concentrice, incizate, pornind de la 3,6 cm de fundul paharului și încheindu-se cu două cercuri dispuse sub buză (Pl. XI, fig. 2).

Fusaiola – realizată din lut de culoare cenușiu închis, de formă bitronconică, cu extremitățile de formă ușor concavă. Înălțimea piesei este de 2,7 cm, cu diametrul maxim de 3,5 cm, iar diametrul găurii de 0,7 cm. (Pl. XI, fig. 4).

Fusaiola – realizată din lut de culoare cenușiu deschis, de formă bitronconică, cu extremitățile aplatizate. Înălțimea piesei este de 1,4 cm, cu diametrul maxim de 2,6 cm, iar diametrul găurii de 0,7 cm. (Pl. XI, fig. 3).

Cele două fusaiole se aflau în mijlocul gropii.

Mărgica de sticlă - de culoare neagră, formă aproximativ cilindrică, cu înălțimea de 1,3 cm și diametrul de 2 cm. Mărgica este bogat ornamentată, cu cinci incizii circulare, un decor incizat în zig-zag și un decor dispus concentric în zig-zag, de culoare roșie (Pl. XI, fig. 5). Mărgica era depusă în apropierea bazinului.

Cuțit de fier - piesa este puternic oxidată, având lungimea de 12 cm, din care aproximativ 2,5 cm este reprezentat de pedunculul pentru înmănușare. Lățimea variază între 2,5 și 1,7 cm (Pl. XI, fig. 6). Cuțitul se afla în apropierea celor două fusaiole.

Cană – lucrată la roată din pastă cenușie de bună calitate. Înălțimea piesei este de 19 cm, diametrul fundului de 6,2 cm. Gâtul căinii este conic, iar corpul vasului este bitronconic. Cana este prevăzută cu o toartă care pornește de la 1,7 cm de sub buză și se încheie pe corpul vasului. Decorul se rezumă la un brâu inelar dispus la întâlnirea dintre gât și corpul vasului (Pl. XI, fig. 7).

Mormântul 78

Mormântul de înhumăție, de copil (infans), deranjat din vechime. Groapa era orientată N-S (Pl. XII, fig. 1). Din schelet nu s-au mai păstrat decât câteva fragmente (tobie, peroneu și o parte din bazin.)

Scheletul a fost așezat în jumătatea nordică a gropii, în timp ce în cea sudică au fost depuse mai multe vase ceramice, după cum urmează:

Strachină - lucrată la roată din pastă fină de culoare cenușie, cu înălțimea de 4 cm, D_g - 15,4, fundul inelar cu D_f - 6,2 cm. Decorul vasului constă dintr-un brâu alveolar dispus aproape pe mijloc. De asemenea, sub buza rotunjită, la 1 cm, se află un brâu, în relief (Pl. XII, fig. 2). În interiorul străchiniii, am descoperit scheletul dezmembrat al unei păsări. (?)

Strachina - depusă pe strachina mai sus descrisă, este de culoare cenușiu închis, de formă tronconică cu h - 4,5 cm, D_g - 14,5 cm, fundul este inelar, cu D_f - 4,8 cm. Gura străchiniii este oblică, iar buza rotunjită (Pl. XII, fig. 3). În interiorul vasului se afla un fragment de os, greu însă de determinat.

În imediata apropiere a celor două străchini, se aflau două oale de mici dimensiuni, cu următoarele caracteristici:

Oală – lucrată la roată din pastă zgruțuroasă, cu h - 9 cm ; D_g - 6,7 cm cu buza puțin oblică, iar fundul este profilat și drept cu D_f - 4,9 cm (Pl. XII, fig. 8).

Oală – lucrată la roată din pastă zgruțuroasă, apropiată ca formă de oalele sac, cu h - 8,1 cm; D_g - 7,8 cm, fundul drept și neîngrijit lucrat, cu D_f - 6,4 cm (Pl. XII, fig. 7).

În apropierea celor două oale se aflau și trei castroane de mici dimensiuni.

Castron - lucrat la roată din pastă fină, de culoare cenușiu închis, formă bitronconică cu h = 4 cm, D_g - 9,4 cm și fundul inelar, cu D_f - 4,7 cm. Decorul vasului se rezumă la două brăuri în relief, unul cu grosimea mai mare, dispus la 0,8 cm de buza vasului și altul abia profilat, la mijlocul vasului (Pl. XII, fig. 4).

Castron - lucrat la roată din pastă fină, de culoare cenușiu închis, formă bitronconică cu h = 5 cm, D_g - 6 cm, iar fundul, bine profilat, inelar cu D_f - 4,2 cm. Decorul constă dintr-un brâu cu motive rombice, lustruit (Pl. XII, fig. 6).

Castron - lucrat la roată din pastă fină, având culoare cărămidă cu h - 5,4 cm, D_g - 6,1 cm, și fund inelar cu D_f - 4,5 cm (Pl. XII, fig. 5).

La extremitatea sudică a grupului de vase, se mai afla și o cană cu gura trilobată, de mici dimensiuni.

Cana - lucrată la roată, din pastă fină de bună calitate, de culoare cenușiu închis. Cana are h = 9,4 cm, gura trilobată, cu D_{\max} 6,4 cm, fundul este inelar și bine profilat cu D_f - 4,7 cm. Forma vasului este bitronconică fără decor, dar cu o toartă care pornește de sub buză și se oprește aproximativ la mijlocul acestuia (Pl. XII, fig. 9).

Considerații generale

După cum se poate observa, ultima campanie de săpături ne-a adus o serie de completări la descoperirile realizate în anii anteriori, dar în același timp am avut placuta surpriza de a descoperi și urmele, probabil, ale unei locuințe de Ev Mediu. Avem de a face, posibil, cu o așezare a cărei extindere ar trebui căutată pe malul stâng al pârâului Tutova.

Sigur, elementele descoperite în cadrul complexului (locuinței?) nu sunt spectaculoase, dar pot reprezenta începutul unei cercetări viitoare. Poate fi vorba de vechea vatră a satului Polocin. Fără îndoială însă, materialele descoperite sunt destul de interesante.

Ceramica este materialul care domină inventarul găsit. În primul rând este vorba de o însemnată cantitate de ceramică medievală, foarte fragmentară, ceea ce face destul de dificil procesul de restaurare. Predominante sunt fragmentele de vase lucrate la roată, din pastă de foarte bună calitate, culoarea variind de la roșu la cărămiziu. Există însă și două fragmente provenite din două vase, de asemenea de proveniență medievală, dar de culoare neagră. În perimetrul complexului (locuința?) au fost descoperite și câteva fragmente aparținând unor vase specifice secolului IV d.Chr. Prezența lor în contextul locuinței medievale este relativ ușor de explicat în condițiile în care în zona există o necropolă de secol IV d.Chr., aceste fragmente provenind, cu siguranță, din situl existent și în mare parte cercetat.

Alături de fragmentele ceramice au mai fost descoperite două cochilii de melci, un fragment de scoică și o defensă, probabil de la un porc mistreț. Mai există și un fragment dintr-un obiect de fier, depus în strachina prezentă la suprafața complexului medieval. Gradul avansat de deteriorare nu ne permite să ne pronunțăm în privința destinației acestui obiect. Deși informațiile care se desprind în urma acestei descoperiri sunt relativ sărace, totuși s-ar impune ca pe viitor cercetarea să fie extinsă, astfel încât să ne dăm seama dacă avem de-a face cu o simplă locuință izolată sau dacă este parte a unei așezări medievale, de ce nu, după cum spuneam și mai sus, vatra veche a satului Polocin. Cert este că materialul descoperit, se pare că aparține perioadei secolelor XVII-XVIII.

În ceea ce privește mormintele amintite, acestea aparțin fără îndoială, necropolei de secol IV d.Chr., cercetată în ultimul deceniu. După câte s-a putut observa, au fost descoperite două morminte de adulți, unul nederanjat (M 76) și unul deranjat (M 77) și unul de copil (M 78). Două din cele trei morminte au fost orientate N-S, și unul, respectiv M 76, E-V.

De remarcat este faptul că, mormântul 76 este aproape în întregime lipsit de inventar, totul rezumându-se la trei fragmente ceramice. Acesta, practic, se afla sub podeaua complexului (locuinței ?) prezentat anterior.

Inventarul celorlalte morminte este relativ bogat și interesant, în nota celorlalte morminte cercetate din această necropolă. Sigur, din punct de vedere numeric, cele mai importante artefacte sunt vasele ceramice, respectiv oale, străchini, castroane și căni, toate acestea fiind lucrate la roată, din pastă de bună calitate, de culoarea cenușie. Foarte interesante sunt cele două piese din sticlă, respectiv paharul, și mărgica cu decorul format din mai multe linii în zig-zag.

Un lucru demn de semnalat, este legat de ritualul de înmormântare, în sensul că în două din străchinile descoperite în M 78, au fost găsite rămășițe osteologice provenite de la o pasăre și un alt os, care încă nu a fost determinat. Sigur, situația nu este inedită. Această practică nu am întâlnit-o însă foarte frecvent în perimetrul necropolei.

Cert este că, deși descoperirile din ultima campanie nu au fost spectaculoase, totuși ne-au permis surprinderea unei situații noi, legate de posibilitatea prezenței în arealul cimitirului de secol IV d.Chr. a unei așezări medievale, ceea ce impune continuarea cercetării în a zonă.

EXCAVATIONS IN “ISLAZ” SITE POLOCIN VILLAGE, POGONESTI DISTRICT, CAMPAIGN 2009

In 2009, „Vasile Parvan” Museum Barlad in association with the „Moldavian National Museum of Archeologie and History” and with the „Cultural Heritage Institute of Moldovia Republic” have organized an archeological research campaign. This research took place in a necropolis dating back from the 4th century after Christ, at Islaz, Polocin village, Pogonesti, Vaslui county. The campaign was made under a project financed with european funds.

The campaign had as objectif to extend the research on the east side of the necropolis, and therefore three large sections have been made.

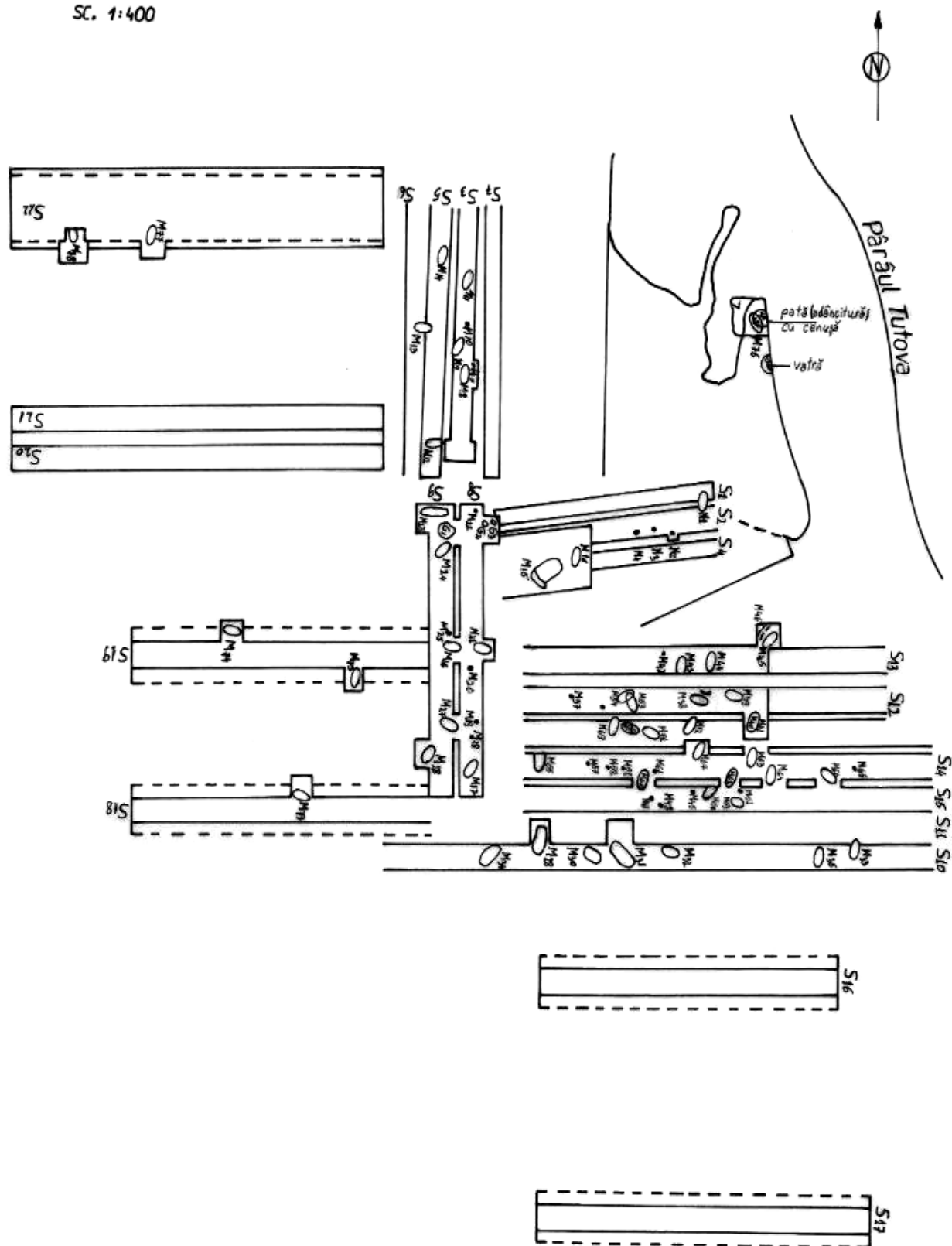
Three more inhumation graves have been found, in this area and it has been established, based on inventory, that they had dated back from the 4th century, making the number of graves to increase to 78. The first two graves discovered had been disturbed, an adult (M 77) and a child ones (M 78), with a N-S position and another adult grave, this time non-disturbed (M76) with a V-E position.

The inventory that has been made shows that the graves contained pottery, and various objects made from glass, or metal.

The discovery of a medieval house from XVII-XVIII century has been the surprise of this campaign. Eventhough the artifacts that were found hadn't been either various or too many, the discovery kept being important, because it could be a proof of an ancient medieval settlement or even of the medieval hearth of Polocin village. This settlement was found over the grave M 76.

PLANȘA I

ȘANTIERUL ARHEOLOGIC POLOCIN-ISLAZ 2009
 PLAN GENERAL
 SC. 1:400



PLAȘA II

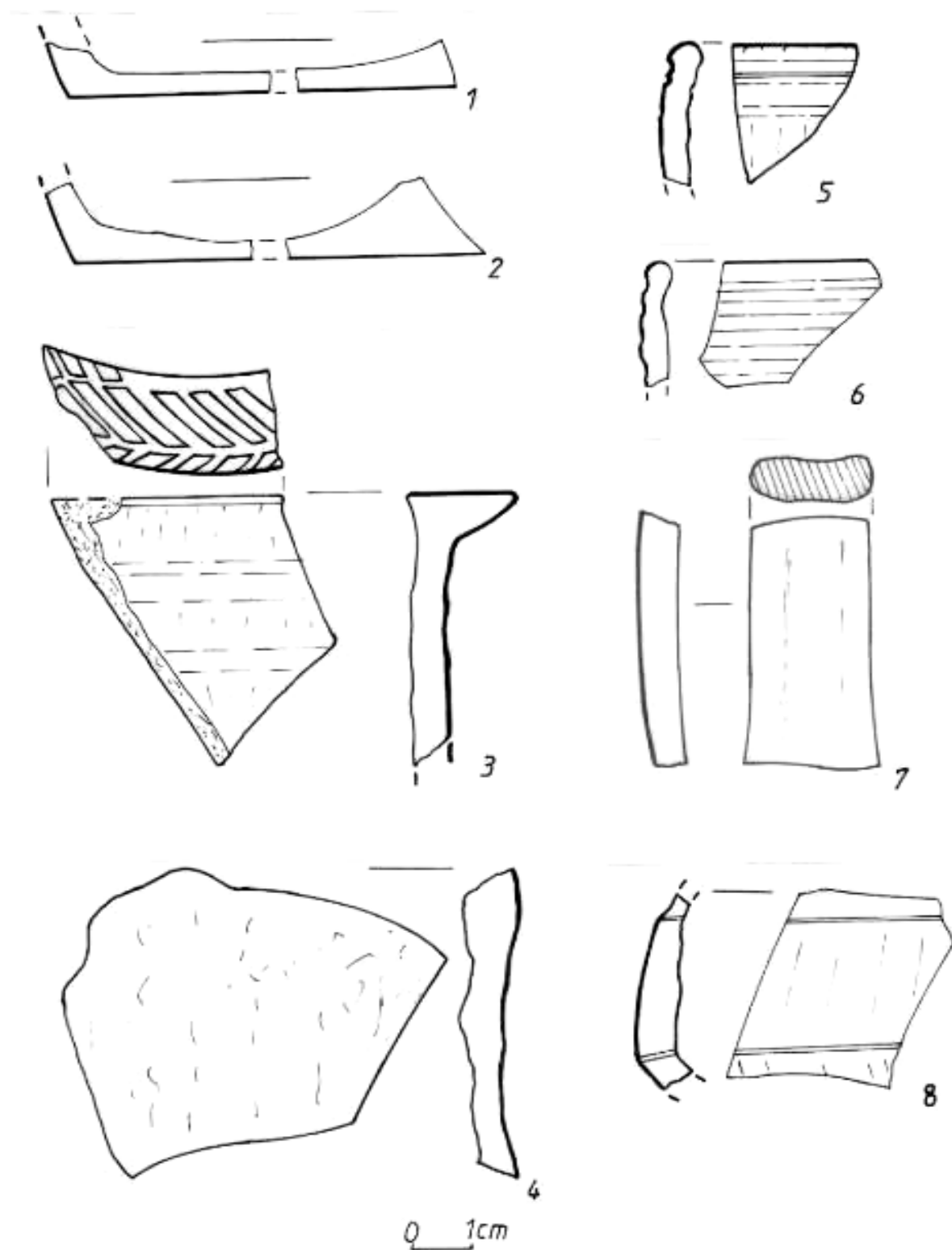


Fig.13, 5-7 fragmente ceramice medievale; 4 fragment fețuială vatră, 8 fragment ceramic secol IV.

PLANȘA III

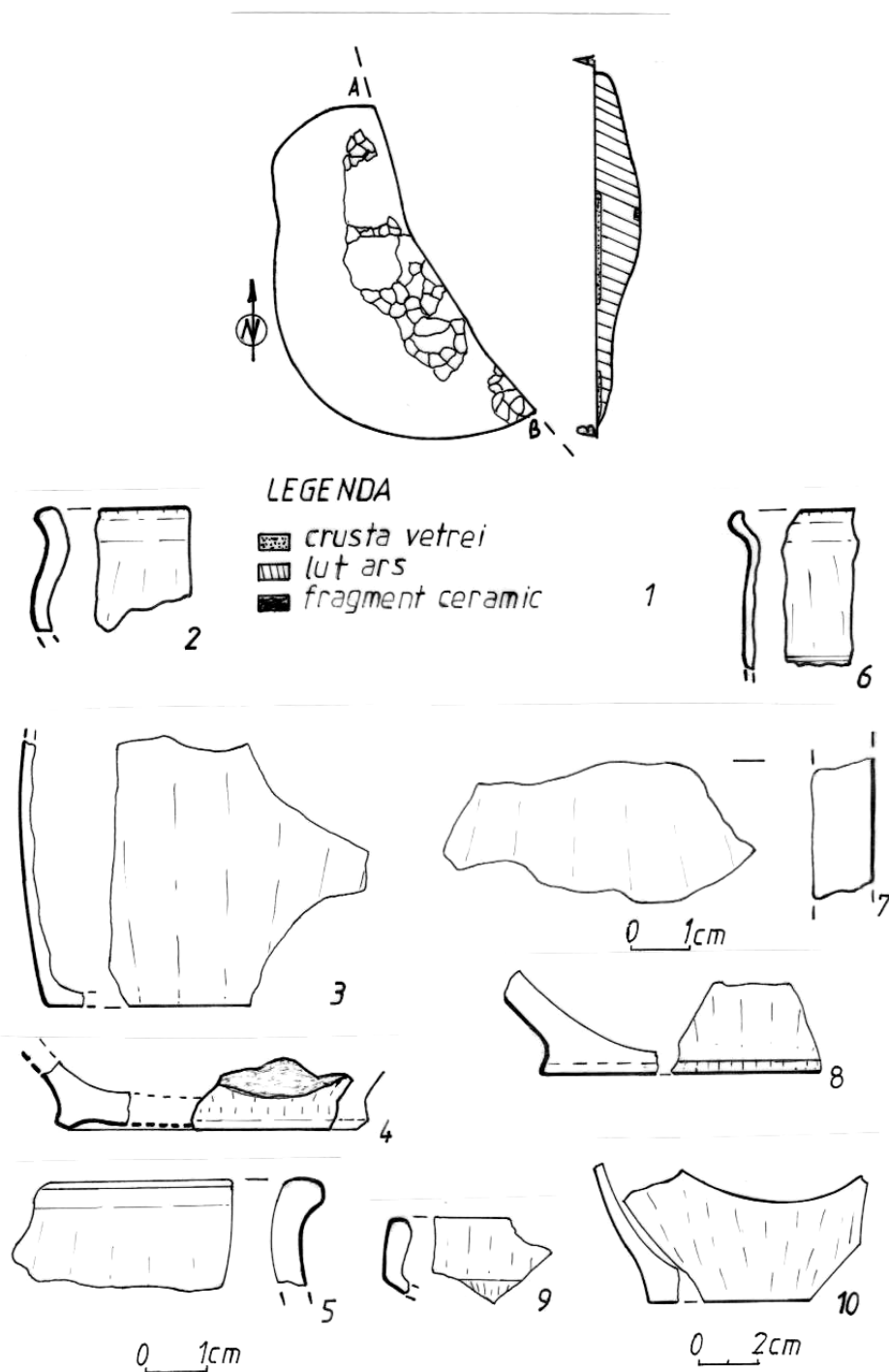
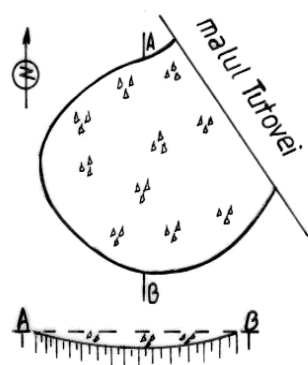


Fig.1 vatră; 2,5,6 fragmente ceramice secol IV; 3,10 fragmente de vase medievale; 4 fund de vas (frgm.sec.IV); 7 fragment atipic; 8 fragment fund de vas (sec.IV?); 9 fragment smălțuit.

PLANȘA IV



LEGENDA

sol negru

cărbune

Pată de cenușă cu ingrediente de cărbune,
pigmenți lut ars cărămiziu, lut gălbui nars,
fragmente ceramice, oase.

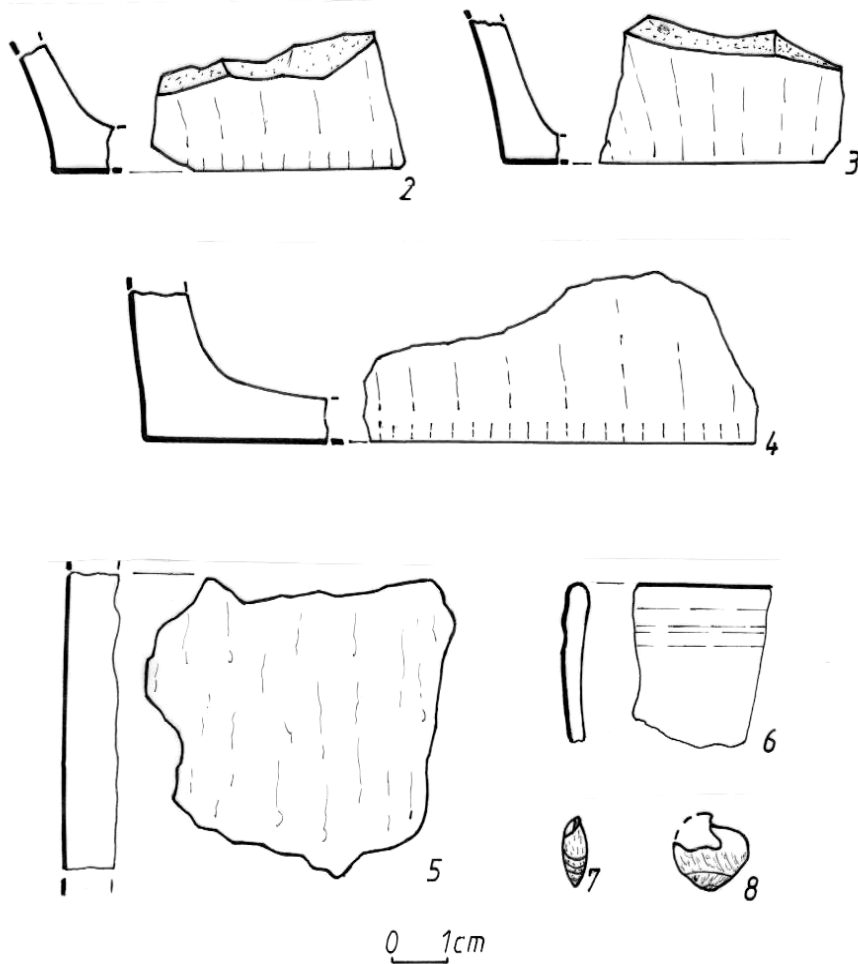
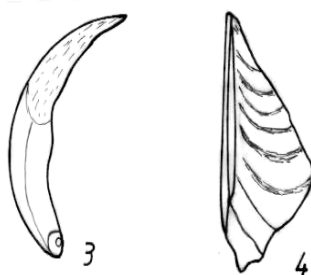
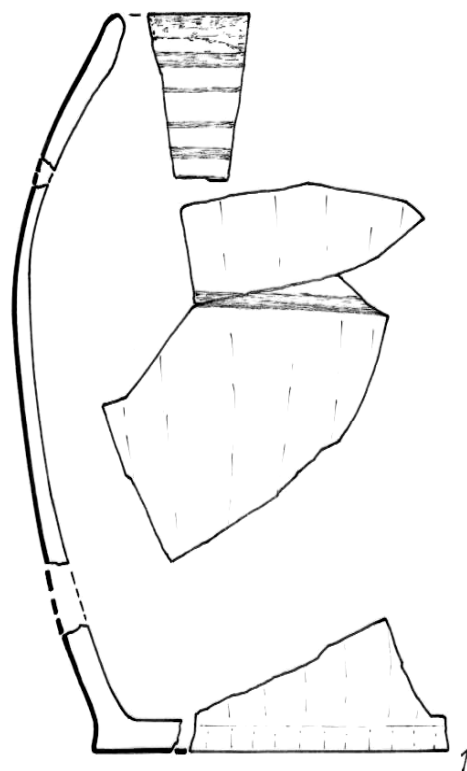


Fig.1 pată cenușă; 2-4 funduri de vase (fragmente); 5 fragment fețu-
ială vatră; 6 gură de ulcior (fragment smălțuit); 7-8 melci.

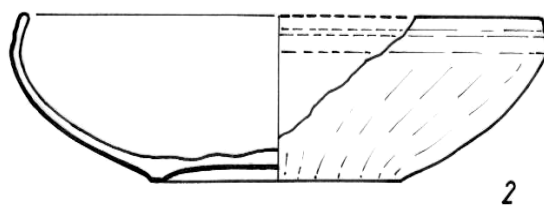
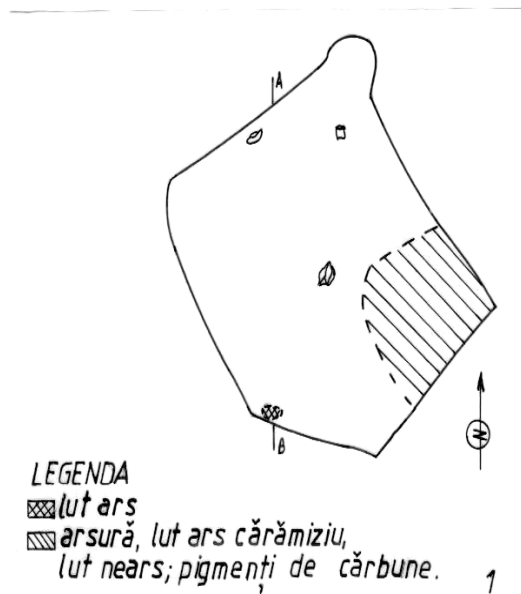
PLAȘA V



0 1cm

Fig.1 vas smălțuit (fragmente); 2 fragment fund de oală; 3 defensă; 4 scoică.

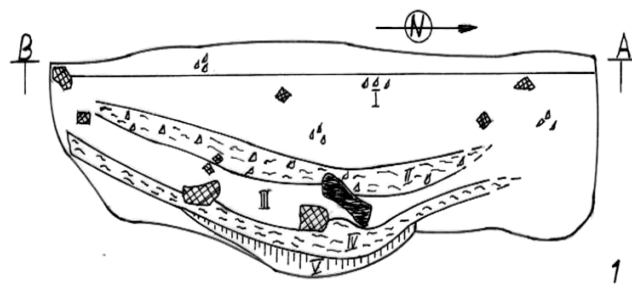
PLAȘA VI



0 2cm

Fig. 1 complex; 2 castron (fragment); 3 obiect de fier.

PLAȘA VII



Complex adâncit-sețiunea N-S

I-strat cenușos cu pigmenți de cărbune și lut ars

II-cenușă cu cărbune

III-cenușos cu lut lut ars, cărbune

IV-piafă

V-cernoziom

arsură(lut ars)

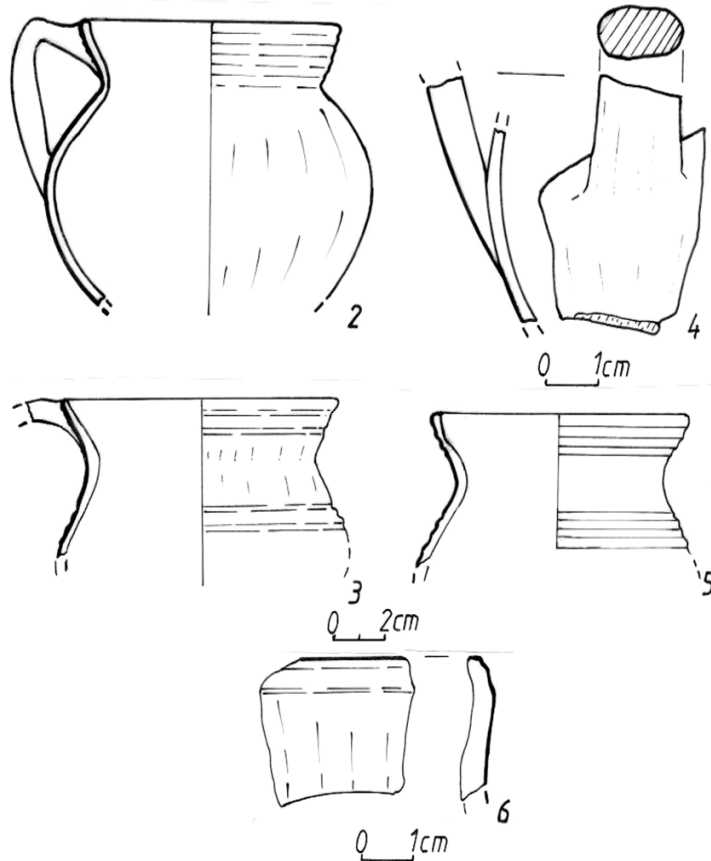


Fig.1 complex adâncit; 2,3,5 oale (fragmente); 4,6 fragmente vase.

PLANȘA VIII

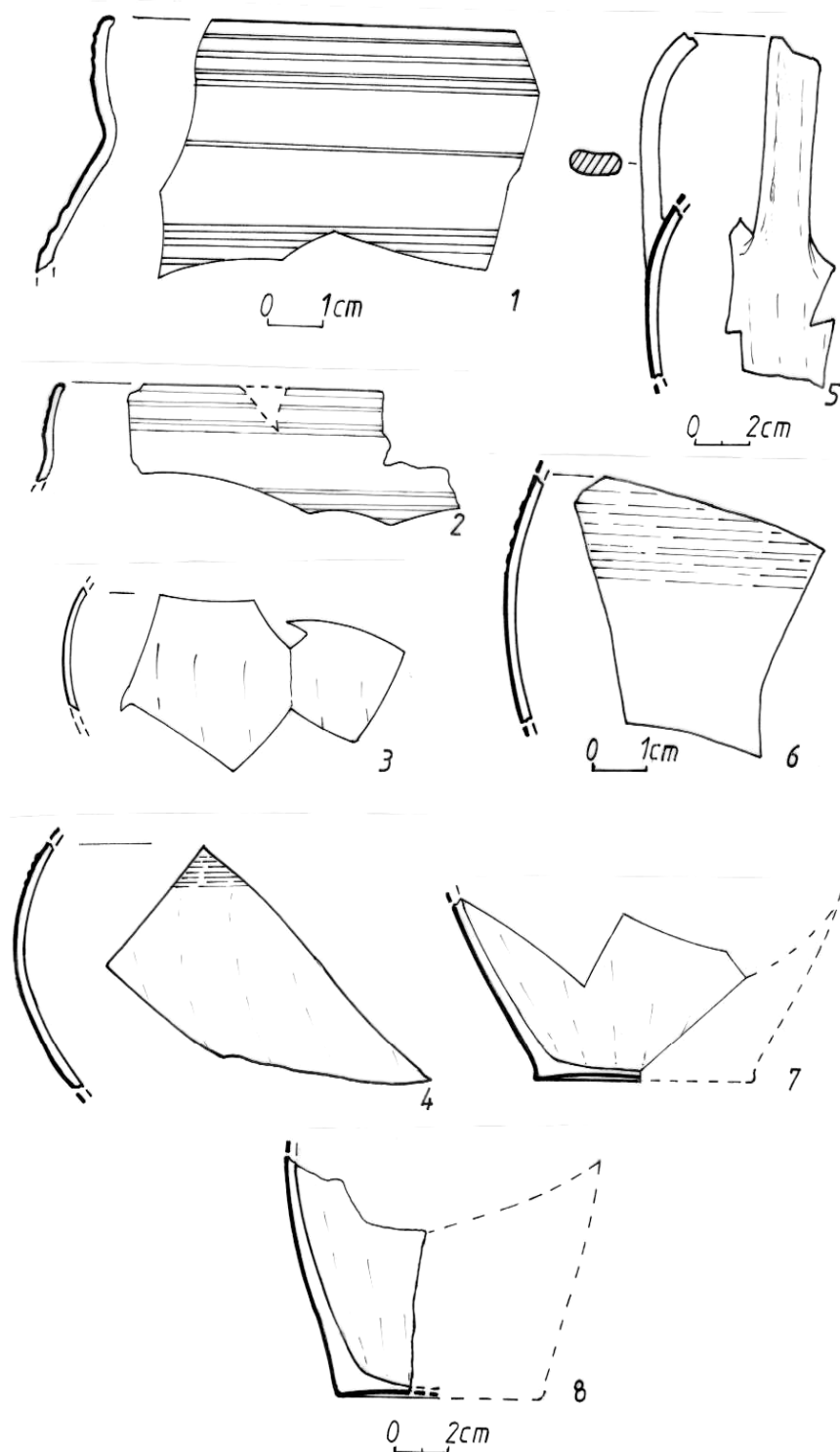


Fig. 1-6 fragmente de vase medievale; 7, 8 fragmente de fund de vase.

PLAȘA IX

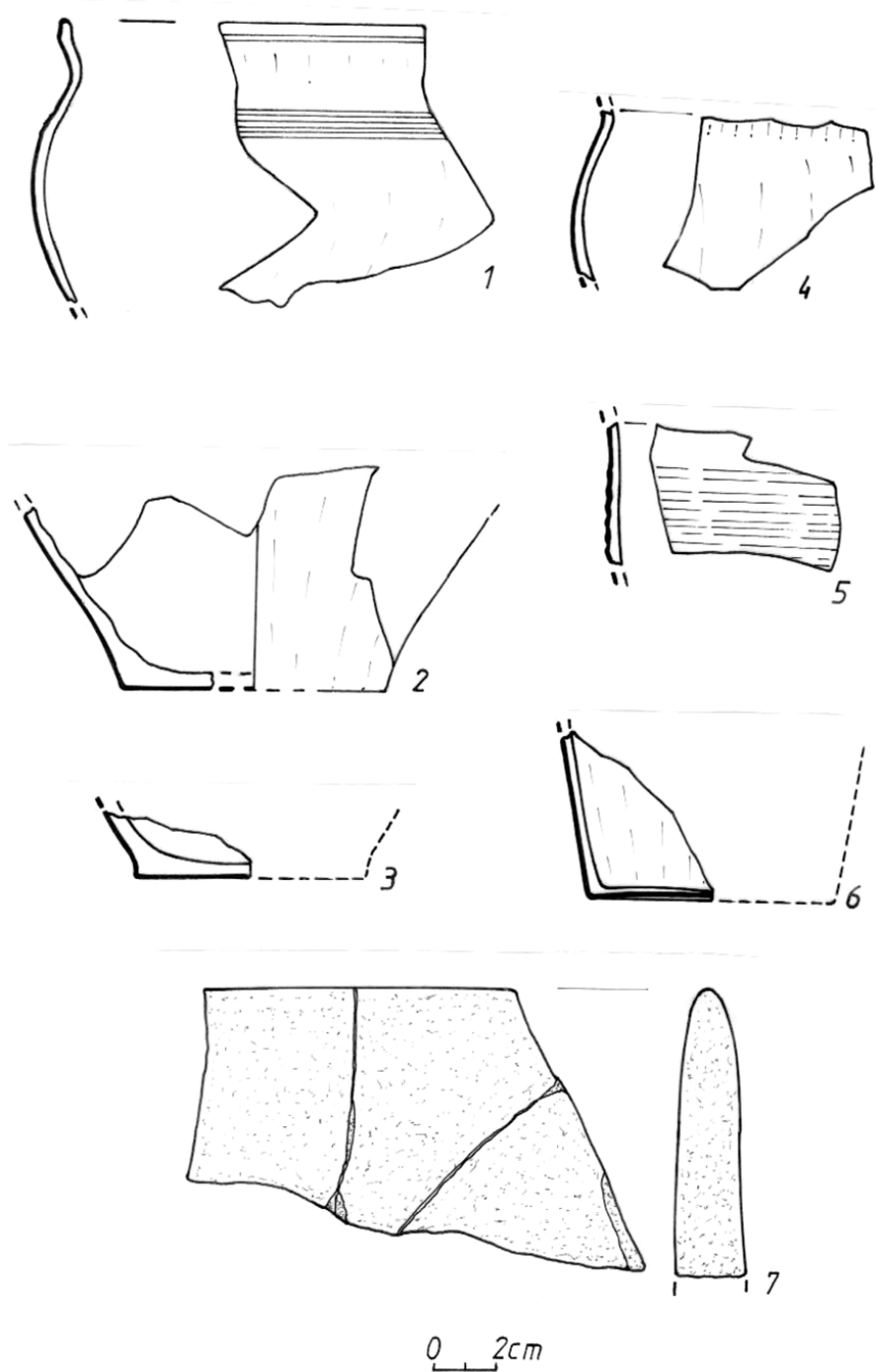


Fig.1 fragment de căniță; 2,3,6 fragmente de fund de vase; 4,5 fragmente de vase medievale secol XVII-XVIII; 7 fragment de gresie.

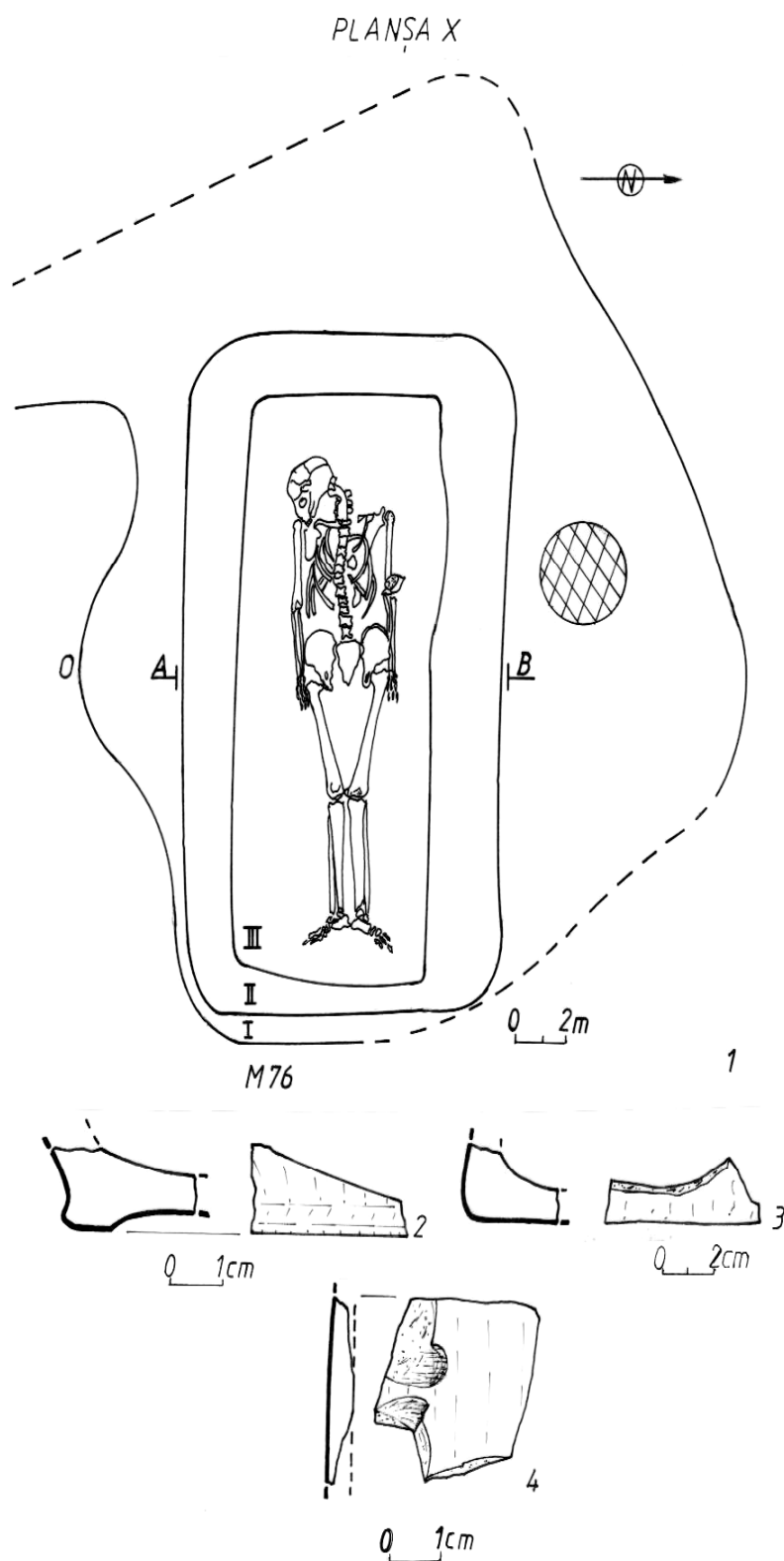


Fig 1. M.76; 2 fragment fund de vas; 3 fund de oală (fragm); 4 fragment de vas.

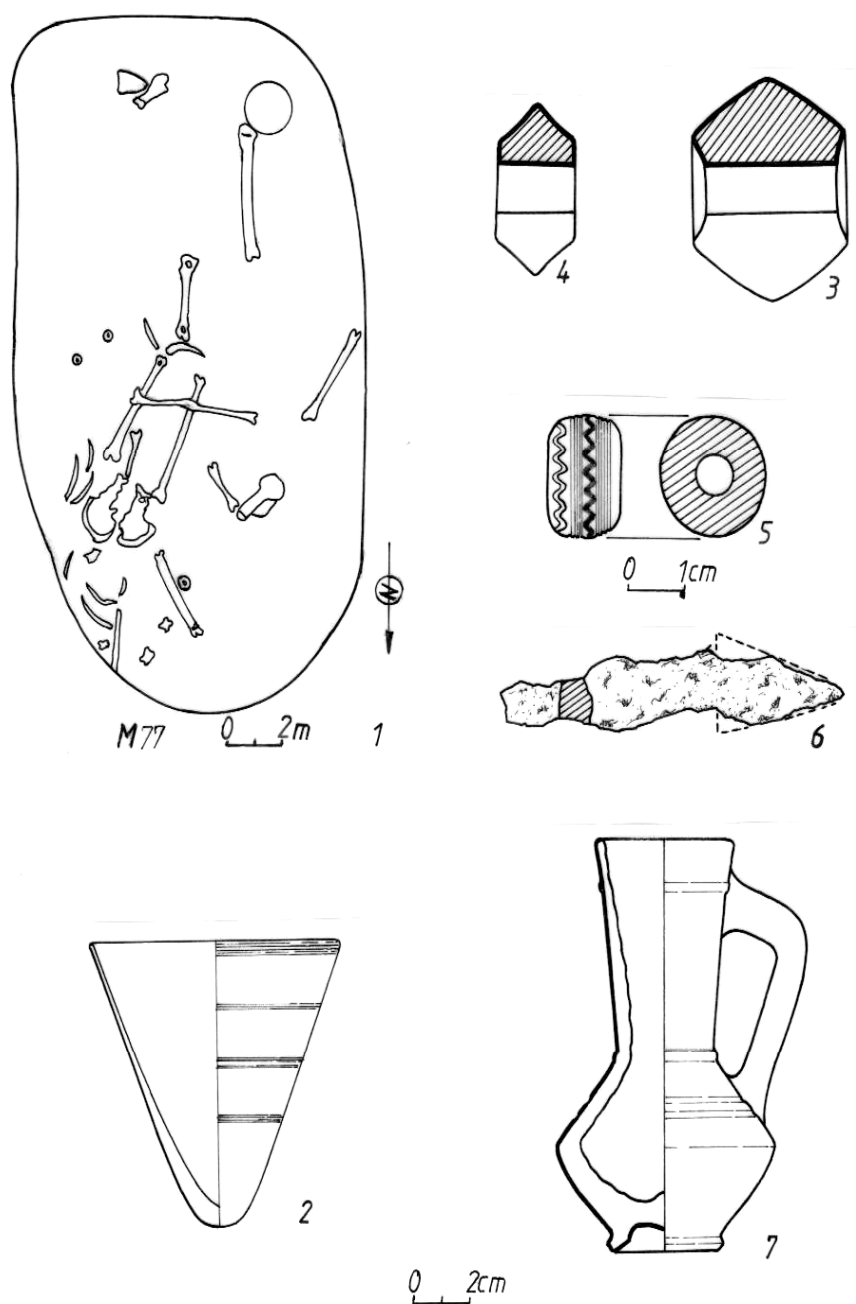


Fig.1 M.77; 2 pahar de sticlă; 3-4 fusaiole; 5 mărgică de sticlă; 6 cuțit de fier; 7 cană.

PLANȘA XII

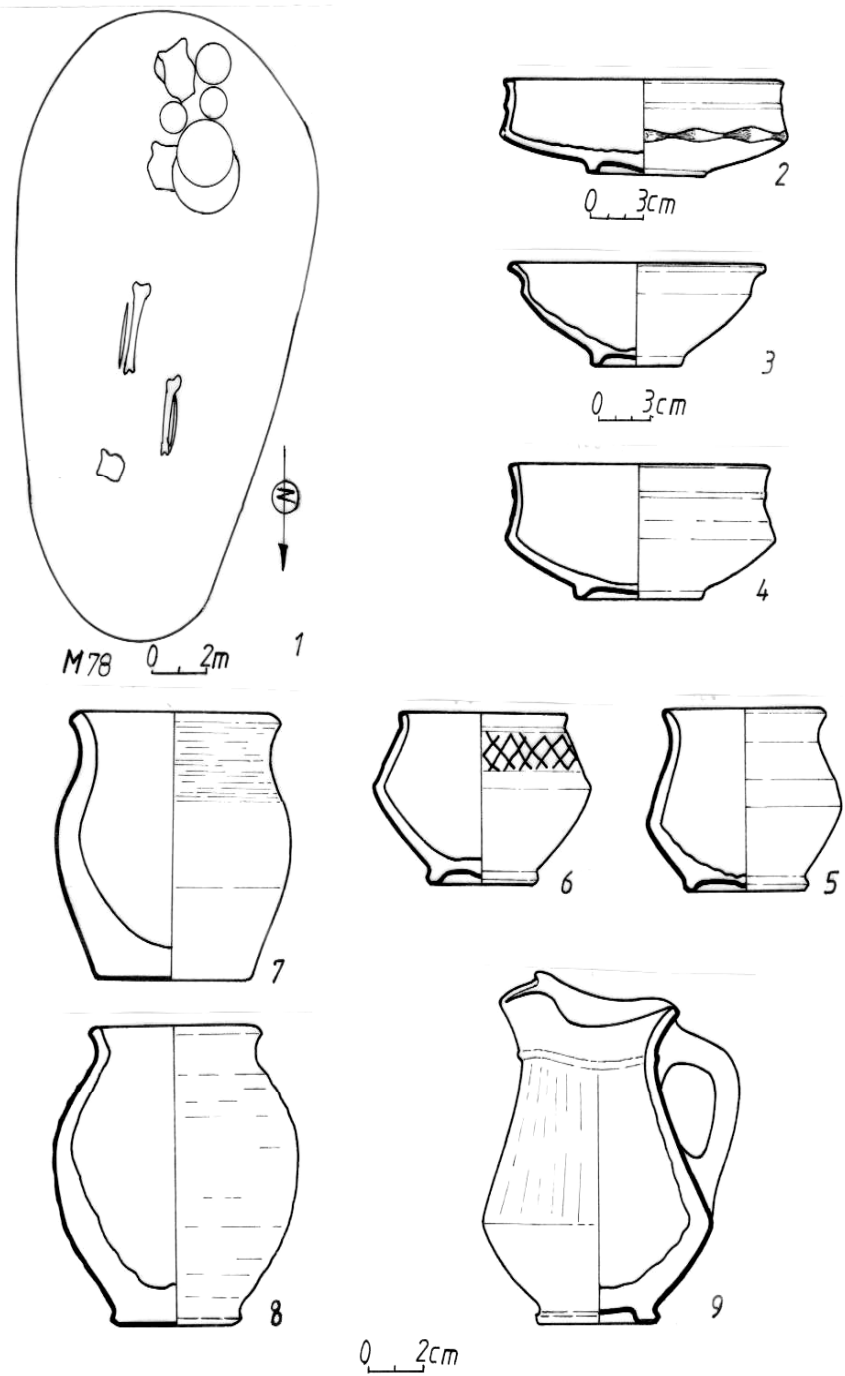


Fig.1 M.77; 2-3 străchini; 4-6 castroane; 7,8 oale; 9 cană trilobată.